

Malmö stad
Kommunstyrelsen

Datum

2024-15-13

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2024-375

Yttrande**Till**

Utbildningsdepartementet

**Remiss Utbildningsdepartementet - Uppföljning för utveckling - ett hållbart system för samlad kunskap om villkoren för barn och elever med funktionsnedsättning i förskola och skola (SOU 2023:95)
U2023/03616**

Yttrande

Malmö stad ser positivt på förslagen om att utforma ett hållbart system för samlad kunskap om villkoren för barn och elever med funktionsnedsättning i skolväsendet. Malmö stad vill dock understryka vikten av ett fortsatt fokus på skollagstiftningens centrala utgångspunkt att alla elever, oavsett om de har en funktionsnedsättning eller inte, ska ges de stödinsatser de behöver. Förslagen är i första hand på nationell nivå, men Malmö stad välkomnar den statistik och de kunskapssammanställningar, gransknings- och forskningsresultat samt den samlade redovisningen som utredningens förslag utmynnar i.

Malmö stad ser ett behov av ytterligare stödmaterial rörande arbetssätt och metoder för att identifiera och ge stöd till elever med olika typer av funktionsnedsättningar för att säkerställa en tillgänglig lärmiljö, men även för värdegrundsarbetet.

För att veta om en stödåtgärd har haft effekten att motverka funktionsnedsättningens konsekvenser behöver det också framgå vid vilken tidpunkt och vilket stöd som sattes in i förhållande till när bedömningen av betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas gjordes. Begreppet stödinsats/åtgärd behöver tydligt definieras för att undvika att begreppen om stöd och anpassningar används med olika förståelse beroende på myndighet och profession.

Nedan följer synpunkter på valda delar:

10.3 Utveckling av reguljära enkätundersökningar

Malmö stad välkomnar att Skolverkets attitydundersökning och Skolinspektionens elevenkäter även ska genomföras i de anpassade skolformerna. Malmö stad vill understryka vikten av att det vid genomförandet av enkätundersökningarna säkerställs

att även de elever som inte själva förmår svara på frågor och skatta sin situation får det stöd som behövs för att kunna delta.

10.4 Ett standardiserat mått för att identifiera barn och unga elever med funktionsnedsättning i skolväsendet

Malmö stad välkomnar förslaget att SPSM ska ta fram ett enhetligt självskattningsmått som ska användas i ett antal enkätundersökningar.

10.5 Longitudinella forskningsstudier, forskningsöversikter och kunskapsöversikter

Förslagen om förtydligade och förstärkta uppdrag till Skolverket, Skolinspektionen och SPSM välkomnas. Skolväsendet saknar till exempel tillräcklig kunskap om de långsiktiga effekterna av undervisningens organisering för elever med funktionsnedsättningar och om det leder till ökad måluppfyllelse. Skolväsendet hade varit hjälpt av att, med stöd från forskning, få svar på om skolan arbetar på bästa sätt med elever med funktionsnedsättningar.

Förskolan är en del av skolväsendet och det första grundläggande steget i barns utbildning. Malmö stad är positiva till att utlysningar av forskningsanslag riktade mot området barn och elever med funktionsnedsättning i skolväsendet ligger som ett av utredningens förslag. Det finns ett stort behov av forskning utifrån förskolans särart och speciella förutsättningar.

Malmö stad vill i sammanhanget uppmärksamma att huvudmän för förskola inte har något lagstadgat ansvar att anordna något som motsvarar elevhälsa. Förskolan saknar specialistkompetenser motsvarande elevhälsans personal. Detta innebär att det är upp till enskilda förskollärare, barnskötare och övrig personal att såväl identifiera de barn som särskilt behöver stöd, stimulans och ledning som i nästa steg möta barnens särskilda behov. För att kunna ge alla barn det stöd de behöver i förskolan är det därför viktigt att det finns forskningsbaserad vägledning för förskolans personal avseende hur man ska göra anpassningar och insatser för barn med funktionsnedsättningar. Förskolorna måste därför ses som angelägna att uppmärksamma i sammanhang som detta.

10.6 Sammanhållet ansvar och samverkan för den samlade analysen

Förslagen om förtydligade och förstärkta uppdrag till Skolverket, Skolinspektionen och SPSM välkomnas. På grund av den expertkunskap som SPSM besitter på området välkomnar Malmö stad att Skolverket ska samverka med SPSM i arbetet med att följa upp och analysera resultaten. Förslaget är bra men Malmö stad anser att även andra aktörer bör involveras, som till exempel Barnombudsmannen.

Malmö stad vill betona vikten av att berörda barn och elever får uttrycka sin mening och bli hörda i frågor som rör dem. Malmö stad ställer sig särskilt positiva till förslaget att Skolverket ska inrätta ett barn- och ungdomsråd. Rådet kan, genom sin sammansättning, även fungera som en länk till funktionshinderorganisationerna så att deras samlade synpunkter vid behov kan inhämtas. Om detta inte är möjligt kan elevers

vårdnadshavares erfarenheter på området tillvaratas. Det kan med fördel även skapas ett separat råd för föräldrar och vårdnadshavare.

Dataskydd och sekretess

Insamlandet och hanteringen av integritetskänsliga uppgifter behöver följas upp kontinuerligt för att säkerställa att dessa hanteras på ett säkert sätt.

Malmö stad anser att det är svårt att utläsa vad förslagen skulle komma att innebära när det gäller till exempel förskolans verksamhet. Avseende föreslagen ny sekretessparagraf, ska uppgifter om hälsotillstånd även lyftas, vilka är mycket integritetskänsliga. Det är svårt att utläsa vad uppgiftsbehandlingen rent konkret skulle innebära. Malmö stad saknar också en tydlig motivering till varför den paragraf i offentlighets- och sekretesslagen som föreslås innehåller ett så kallat kvalificerat skaderekvisit (d.v.s. en skadebedömning där det krävs ”betydande men” för sekretess, en modell som används när lagstiftaren vill markera att sekretess bara gäller i mer extrema undantagssituationer.) Det finns skäl att tydliggöra och förklara ställningstagandena i denna del.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Pamela Lindqvist